

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE
IN ENAKE MOŽNOSTI

Zaposlovanje invalidov v RS

Tomaž Čučnik, MDDSZ

Co-funded by the Rights, Equality
and Citizenship Programme of
the European Union

Skrb za zaposlovanje invalidov in posebne oblike zaposlovanja – na slovenskem stoletna tradicija!

Zgodovina

- po 1. svetovni vojni sprejeti prvi ukrepi, s katerimi so skušali invalide vrniti v delovno aktivno populacijo; različna usposabljanja, za invalide so bila rezervirana delovna mesta, ki so bila fizično manj zahtevna;
- vojaški invalidi so postali prodajalci tobaka - trafikanti, prodajalci monopolnih predmetov, vratarji, zaposleni v uradih ipd.

Zgodovina

- Po 2. svetovni vojni prve invalidske delavnice – predhodniki invalidskih podjetij, od katerih sta 2 kot pravna naslednika izvirnega podjetja še vedno delujoči: CRI Celje d.o.o. in Bodočnost Maribor d.o.o.
- Ustanavljanje v 80-tih, razcvet v 90-tih

Zgodovina

- Na področju RS prva sistemska zakonodaja s področja zaposlovanja invalidov 1970:

Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb omogoči vzpodbude pri delodajalcih

Konvencija o pravicah invalidov

Zaveza spodbujanja, varovanja, zagotavljanja polno in enakopravnega uživanja vseh človekovih pravic in svoboščin invalidom ter spodbujanje spoštovanja prirojenega dostojanstva.

Konvencija o pravicah invalidov

Priznava se pravica do dela enako kot drugim, kar vključuje pravico do možnosti za preživljanje s svobodno izbranim ali sprejetim delom **na trgu dela in v delovnem okolju, ki je odprto, vključujoče in dostopno invalidom.**

Moderna doktrina zaposlovanja (invalidov)
na prvo mesto postavlja odprti trg,
nesegregirano, vključujoče zaposlovanje
invalidov na prilagojenih delovnih mestih,
pri običajnih delodajalcih.

Popolnoma vseh zaposlitev ni mogoče
izvesti pri običajnih delodajalcih

Zaposlovanje najtežjih invalidov zahteva
državno intervencijo.

Temeljni predpisi, ki urejajo zaposlovanje invalidov

Temelj:

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in
zaposlovanju invalidov (2004, zadnja
sprememba 31.12.2014)

Temeljni predpisi, ki urejajo zaposlovanje invalidov

Drugi pomembnejši predpisi:

Zakon o delovnih razmerjih

Zakon o urejanju trga dela

Zakon o pokojninskem in invalidskem
zavarovanju

Zakon o dohodnini

Zakon o davku od dohodka pravnih oseb

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI)

Zakon zajema celoten spekter vzpodbud:

- vzpodbude za običajne delodajalce (+,-),
- vzpodbude za posebne oblike (IP/ZC),
- vključevanje (trenutno) nezaposljivih (socialna vključenost),
- zaposlitveno rehabilitacijo.

ZZRZI

- zaposlitvena rehabilitacija,
- vzpodbude za delodajalce, ki zaposlujejo invalide,
- subvencija plač za invalide,
- plačilo prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo invalidov,
- kvotni sistem zaposlovanja invalidov ('bonus – malus'),
- podporna zaposlitev,
- zaposlitev v invalidskem podjetju,
- zaščitna zaposlitev (predvsem v zaposlitvenih centrih),
- javna pooblastila Razvojnemu centru v URI- Soča,
- **odpoved pogodbe o zaposlitvi invalidu**

Vsota vseh vzpodbud (davčne olajšave, ZZRZI, ipd): pribl. 90 mio EUR/leto

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI)

Vzpodbude za običajne delodajalce:

Oprostitev plačila prispevka PIZ

Nagrada za preseganje kvote: 20% m.p. (168,56€)

Prispevek zaradi nezaposlovanja invalidov: 70% m.p. (589,95€)

Davčna olajšava po ZDDPO (50%, 70% plač invalidov)

Podporne storitve:

plačilo 30 ur storitev, subvencija do 30% m.p.

ZZRZI

Za zaposlovanje težjih invalidov, ki se zaradi invalidnosti ne morejo zaposliti ali zadržati zaposlitve pri običajnih delodajalcih, država zaradi preizkušene učinkovitosti ohranja posebne oblike zaposlitve (DRŽAVNA POMOČ):

- IP - v SLO jih je 146, v njih je zaposlenih pribl. 11.500, od tega polovica invalidov
- ZC – v SLO jih 61, v njih bo zaposlenih pribl. 550 invalidov, od 2006 dalje
- Programi socialne vključenosti – od 2006 dalje, za (trenutno?) nezaposljive invalide – pribl. 620 uporabnikov
- **Večina invalidov se še vedno zaposli na odprtem trgu – cca 30.000**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE
IN ENAKE MOŽNOSTI

VPRAŠANJA?

Co-funded by the Rights, Equality
and Citizenship Programme of
the European Union

